

Theodosius Limanı Arkeolojik Alanı Mimari Proje Yarışması jürisi 1 Kasım 2020, Pazar günü 09.30'da Yenikapı Avrasya Gösteri Merkezi'nde toplanmıştır.

- 2. Elemelerde 3, 6, 7, 10, 15, 16, 19, 20, 23, 29, 30, 31, 33 ve 34 sıra numaralı toplam 14 proje elenmiştir.

6, 7, 10, 16, 19, 20, 30, 31, 33, sıra numaralı projeler oybirliği ile,
3 sıra numaralı proje oy çokluğu ile (Tunç Tibet Akbaş'ın karşı oyu ile),
10 sıra numaralı proje oy çokluğu ile (Ata Turak'ın karşı oyu ile),
23 sıra numaralı proje oy çokluğu ile (Zeynep Eres Özdoğan'ın karşı oyu ile),
29 sıra numaralı proje oy çokluğu ile (Cem Sorguç'un karşı oyu ile),
34 sıra numaralı proje oy çokluğu ile (Nevzat Oğuz Özer ve Cem Sorguç'un karşı oyu ile)
elenmiştir.

2. Elemenin genel raporu aşağıdaki gibidir:

- Söz konusu projelerde "yer" in arkeolojik ve kültürel değerlerini mimari ve kentsel ölçekte sorunsallaştırmaya çalışan senaryoların salt sembolik anlamlara veya işlevsel mekan örgütlenmesine indirgendiği tespit edilmiştir.
- Theodosius limanının doğal/arkeolojik sınırları (100 Ada'ya doğru uzanan sur izi) üzerinde temellenen bir bütünsel proje kavrayışının eksikliği gözlemlenmiştir.
- Projelerin -kimi zaman aşırı tasarlanmışlığa varan- kavramsal ifadelerindeki yoğun vurgunun tarihsel, kültürel ve mekansal bağlamla diyaloga girmelerini engellediği belirlenmiştir.
- Alanın anıt/hafıza değerleri ile güncel ihtiyaçlarının talep ettiği işlevsellik arasında kurulması gereken dengenin gerek semantik, gerekse tektonik bir ifade olgunluğuna ulaşmadığı, önerilen mimari çözümlerin jenerik bir düzeyde kaldığı görülmüştür.
- Arkeolojik alanın kentsel doku ve yaşama entegrasyonunu inşa edecek mekansal eklemlemelerde dilsel sürekliliğin eksikliği fark edilmiştir.
- Gerek kazı çukuruna komşu metro/demiryolu infrastrüktürünün taşıyıcı sistemine, gerekse kazı çukurunun çeperine ve üzerine yapılan müdahalelerin -kimi zaman anıtsallığa varan- boyutları ile projelerin amaçladığı mimari-kentsel kazanımlar arasında büyük dengesizlikler saptanmıştır.
- Alanın yakın civarının peyzajı genellikle Langa bostanlarının ihyası olarak yorumlanmış, ancak bu müdahaleler yeterince olgunlaşmamış bir temsil düzeyinde (şematik) kalmıştır.

- 3. Elemelerde 2, 4, 8, 11, 13, 17, 18, 22, 24, 25 ve 35 sıra numaralı toplam 11 proje elenmiştir. Proje raporları aşağıdaki gibidir:

2 SIRA NUMARALI PROJE

Metro/demiryolu infrastrüktürünün turnike katını sokak kotundaki meydan ile ilişkilendirmesi, kazı çukurunun çeperinde sergileme hacimleri yaratması, istasyon ile kazı çukurunu ilişkilendirmeye çalışması ve arketipal bir mimari öge olan "duvar" ı alana karakterini veren baskın mimari dilin doğurucusuna evrilmiş rasyonel çözüm arayışı olumlu bulunmuştur.

Ancak projenin mevcut istasyon binasının şartlarını dikkate almak yerine mimari dilinin egemenliği uğruna yaptığı radikal müdahalelerin sokak kotundaki meydanı bir istasyon giriş-çıkışına indirgemesi olumsuz bulunmuştur. Söz konusu istasyona inişte ve istasyondan çıkışta kazı çukurunun algılanmaması eleştirilmiştir. Sergileme alanının mekansal sürekliliği ve programatik çözümleri yeterince olgunlaşmamıştır.

Odak alanı ile Langa bostanları ve 100 Ada arasında oluşturulan bağlantıda peyzaj tasarımına bir bağlam kurucu olarak başvurulmamıştır.

Proje oybirliği ile elenmiştir.

4 SIRA NUMARALI PROJE

Projenin üst ölçekte alana dağılmış mekansal fragmanları birbirleri ile ilişkilendirme çabası ve mekansallaşmış bir zaman tüneline ifadesini bulan hafıza rotası kavramsallaştırması olumlu bulunmuştur. Ancak kentsel ölçekte anitsallaştırılmış bir boyuta ulaşan projede değişen ihtiyaçlar doğrultusunda farklılaşan mimari çözümlere rastlanamamıştır. Zaman tüneline barındıran strüktürün kavramsal/sembolik düzeyde bir varoluş gerekçesine sahip olan mimari dilinin, işlevselliği ön planda olan laboratuvar yapılarında da tekrar etmesinin söz konusu varoluşsal gerekçeyi zayıflattığı tespit edilmiştir. Peyzaj tasarım önerisi yeterli olgunluğa ulaşmamıştır.

Proje oy çokluğu ile elenmiştir (Cem Sorguç'un karşı oyu ile).

8 SIRA NUMARALI PROJE

Vaziyet planı kararları yeterince olgunlaştırılamamıştır. Theodosius limanı salt bir arkeolojik açmaya indirgenmiş, bu durum projenin yer ve yerin değerleri ile ilişki kurmasını engellemiştir. Kazı çukuru ile üzerine önerilen örtü arasındaki ilişki olumlu görülmekle beraber, söz konusu örtü strüktürel anlamda şematik bulunmuştur.

İstasyon meydanı için önerilen peyzaj tasarımı olumlu görülmüştür.

Proje oy çokluğu ile elenmiştir (Nevzat Oğuz Özer ve Cem Sorguç'un karşı oyu ile).

11 SIRA NUMARALI PROJE

Peyzaj tasarımı olumlu bulunmakla birlikte, Marmaray/metro istasyonunun taşıyıcı sistemine yeşil çatı amacıyla yapılan radikal müdahale eleştirilmiştir. Ziyaretçi merkezinin ziyaretçiyi düşeyde karmaşık bir dolaşım ağına zorlayan sirkülasyon çözümü olumsuz bulunmuştur.

Proje oybirliği ile elenmiştir.

13 SIRA NUMARALI PROJE

"Ekolojik Kent" kavramını tasarımın doğurucusu kılma çabası, bu bağlamda peyzajı yoğunlaştırması değerli görülmekle birlikte, arkeolojik verileri yeterince dikkate almaması olumsuz bulunmuştur.

Proje oy çokluğu ile elenmiştir (Ata Turak'ın karşı oyu ile).

17 SIRA NUMARALI PROJE

Metro/demiryolu infrastrüktürünün turnike katının kazı çukuru ile ilişkilenen kısmını önerilen yapılarla agoralaştırarak tanımlı hale getirme çabası olumlu bulunmakla beraber, mevcut mekansal/mekanik örgütlenmeye yapılan aşırı müdahale sorgulanmıştır. Yer ile bağlantının -surların göz önünde bulundurulmamasından kaynaklanan zayıflığı-

eleştirilmiştir. Yol akslarının ağaçlandırılması dışında peyzaj tasarımının düşünülmemesi olumsuz bulunmuştur.

Proje oy çokluğu ile elenmiştir (Cem Sorguç'un karşı oyu ile).

18 SIRA NUMARALI PROJE

Projenin Theodosius surlarını dikkate alması olumlu bulunmuştur. Kazı çukurunun üstünü örten ve peyzaj yüzeylerini taşıyan strüktürün açıklık ve yükler göz önüne alındığında şematik düzeyde kaldığı görülmüştür. Kazı çukurunun içinde önerilen mimari çözümler yeterince olgunlaştırılamamıştır. Peyzaj tasarımı ise olumlu bulunmuştur.

Proje oy çokluğu ile elenmiştir (Ata Turak'ın karşı oyu ile).

22 SIRA NUMARALI PROJE

Vaziyet planı kararlarının bütünsellikten uzak olması, Theodosius Limanına ait tarihsel izlerin dikkate alınmaması eleştirilmiştir. Ziyaretçi merkezinin mevcut istasyonla ilişkisi olumlu bulunmasına karşın, kazı çukurunun vaziyet planının bir parçası haline getirilmemesi eleştirilmiştir. "Kazı deneyim alanı" önerisi ve genel peyzaj tasarımı olumlu bulunmuştur.

Proje oybirliği ile elenmiştir.

24 SIRA NUMARALI PROJE

Program önerileri ve mekansal çözümler yeterli olgunluğa erişememiştir. Ziyaretçi Merkezi'nin büyüklüğü ve kazı çukuru ile ilişkisi olumsuz bulunmuştur. Önerilen peyzaj çözümleri yeterince olgunlaştırılamamıştır.

Proje oybirliği ile elenmiştir.

25 SIRA NUMARALI PROJE

Tarihsel bir veri olarak Horhor Caddesi'nin bir tasarım girdisine dönüştürülmesi olumlu bulunmakla birlikte vaziyet planı kararlarının yanı sıra, meydan ve Gazi Mustafa Kemal Paşa Caddesi (Atatürk Bulvarı) ile kurulan ilişki eleştirilmiştir.

Proje oybirliği ile elenmiştir.

35 SIRA NUMARALI PROJE

Kazı çukurunun bir çatı ile örtülmesi fikri olumlu bulunmakla birlikte, çatı çözümü yeterli strüktürel olgunluğa ulaşamamıştır. Kazı çukurunun çeperlerinin amfileştirilmesi olumludur. Kazı çukuru içinin bağlamından koparılmış unsurlarla bir sergi alanına dönüştürülmesi eleştirilmiştir. Mevcut istasyona yapılan müdahaleler sorgulanmıştır.

Proje oy çokluğu ile elenmiştir (Ata Turak'ın karşı oyu ile).

- 4. Elemede 12 ve 32 sıra numaralı toplam 2 proje elenmiştir. Proje raporları aşağıdaki gibidir:

12 SIRA NUMARALI PROJE

Önerilen ziyaretçi merkezinin mimarisi olumlu bulunmuştur. Ancak ölçüleri sorgulanmıştır. Kazı çukurunda yapılması önerilen peyzaj düzenlemeleri sonucunda Theodosius limanına ait taş iskele kalıntısının toprak dolguya gömülmesi eleştirilmiştir.

Proje oybirliği ile elenmiştir.

32 SIRA NUMARALI PROJE

İstasyon binasına yapılan müdahaleler sorgulanmış, özellikle istasyona girişi sağlayan merdivenlerin yetersizliği eleştirilmiştir. İstasyon meydanındaki peyzaj önerisi ise olumlu bulunmuştur.

Proje oybirliği ile elenmiştir.

- Ödül grubuna kalan 8 (sekiz) adet projenin sıra numaraları: 1, 5, 9, 14, 21, 26, 27, 28.
- Jüri çalışmasını saat 18.30'da tamamlamıştır.